

[Holger Eriksen.]

højelsen, omhyggeligt har undgået vel vidende, at hvis dette forhold blev bekendt, ville der ikke være noget grundlag for kritikken. Jeg tænker her på begrebet lighed for loven. Det faktiske er jo, at ejere af enfamilieshuse i lang tid i meget høj grad har været skattemæssigt begunstiget, begunstiget endog i et sådant omfang, at det er ubegribeligt, at andre skatteborgere, først og fremmest lejere, ikke har rejst sig i enstemmig protest.

Hvis en mand køber et enfamilieshus til 100 000 kr., er det sandsynligt, at det vil blive vurderet til 80 000 kr. Man kan ikke heroverfor anføre, at det samme vil ske, hvis han køber et hvilket som helst andet hus. Det viser sig af den sidste statistik over forholdet mellem vurderingssummer og salgspriser, at salgspriserne for enfamilieshusene, i hvert tilfælde i København, har ligget 35 pct. over vurderingssummerne, medens derimod salgspriserne for udlejningsejendommene kun har ligget 13 pct. over vurderingssummerne. Allerede her ligger der altså en stor fordel for køberen; i det tilfælde, jeg har nævnt, bliver han fri for at betale formueskat af 20 000 kr., hvilket naturligvis ikke betyder noget, hvis han er under formueskattegrænsen. Der er imidlertid mange villaejere, der ligger over denne grænse.

Den næste fordel får han i det øjeblik, ejendomsskatteskemaet skal gøres op. Værdien af egen lejlighed sættes efter det nye forslag til 4 pct. af de 80 000 kr., altså 3 200 kr., men hvis det nu er således, at han kun har udbetalt 20 000 kr. i villaen, er det vel sandsynligt, at forrentningen af restgælden i gennemsnit vil kræve 6 pct., det giver en udgift på 4 800 kr.; desuden fradrages udvendig og indvendig vedligeholdelse, mange forskellige forsikringer, grundskatter, kloakafgift, vejafgift, udgift til snekastning uden for egen grund o. s. v. Det kan meget let løbe op til 2 000 kr. Udgiften bliver da 6 800 kr. og det skattemæssige underskud 3 600 kr. årlig. Det vil sige, at den pågældende får skattefrihed for et tilsvarende beløb, som dog i realiteten øges med 1 000 kr., nemlig renterne af de 20 000 kr., han har indbetalt; hvis han havde investeret dem på anden måde og fået rente af dem, skulle han have betalt skat af denne rente.

For mit eget vedkommende — og jeg er den lykkelige ejer af et enfamilieshus — havde jeg sidste år et skattefrit underskud på 1 200 kr., men da jeg har investeret godt 20 000 kr. i ejendommen, bliver det snarere 2 400 kr., som samfundet for mit vedkommende undlader at kræve skat af. Jeg kender et medlem af det høje ting, som har et skattemæssigt underskud på sit enfamilieshus på 4 000 kr. Der kan nævnes mange andre eksempler af tilsvarende art. Jeg står f. eks. her med et skatteskema, hvor et hus til 56 000 kr.s vurderingsværdi har et underskud på 1 844 kr., og så har ejeren endda ikke haft udgifter til vedligeholdelse i det pågældende år. Havde han haft det, kunne han let være kommet op på ca. 2 500 kr., som blev gjort skattefrit. I det hele taget kan man jo fastslå, at den skattemæssige begunstigelse, som staten giver ejerne af enfamilieshusene, normalt stiger proportionalt med villaens størrelse, men også for de små huse kan fradraget have betydning.

Jeg kan nævne et tilfælde, hvor 2 mænd arbejdede på den samme virksomhed med den samme løn. Ingen af dem havde børn. Den ene købte uden udbetaling en villa til 35 000 kr. Den anden lejede en 2 værelses lejlighed til en leje af 3 000 kr. årlig. Den første bolig var vel ikke så moderne som den sidstnævnte, men den var til gengæld meget større, og der fulgte have med. Han kom også til at sidde billigere i den end den mand, der sad i udlejningslejligheden, men forskellen — ikke på de to mænds skattepligtige indtægt, men på deres skat — blev 700 kr. Man kan også sige det på den måde, at så meget måtte manden i den dyre 2 værelses lejlighed betale mere i skat, for at kammeraten kunne sidde billigt i sin villa.

Man taler om hensynet til hjemmene og samfundets interesse i enfamilieshuse. Hvad det første angår, er det mærkeligt, at hensynet stopper op netop ved enfamilieshusene. Hvis der er to lejligheder — og samfundet var i sin tid, da bolignoden var størst, stærkt interesseret i at have huse med to lejligheder — ja, så findes de fordele, som eksisterer for ejeren af enfamilieshuset, aldeles ikke. Ejeren må, som den højtærede finansminister har oplyst, ansætte sin lejlighed til et beløb, der svarer til det øvrige lejeniveau, og så må man da spørge, om de mennesker, der bor i disse